

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 6206/21
20.4.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Сање Пејовић и Ирене Трифуновић Радуловић, чланова већа у парници тужилаца АА из ..., ..., ББ из ..., ..., ВВ, ГГ, обоје из ..., ..., малолетног ДД, малолетног ЂЂ и малолетног ЕЕ, сви из ..., ..., чији је законски заступник мајка ВВ, ЖЖ из ..., ... и ЗЗ из ..., ..., чији је заједнички пуномоћник Марина Мијатовић, адвокат из Београда, Змаја од Ноћаја 9/4, против туженог Града Београда, чији је законски заступник Градско јавно правобранилаштво града Београда, са седиштем у Београду, Тиршова 3, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужилаца и туженог изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 20265/20 од 30.03.2021. године, у седници одржаној 20.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужилаца и туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 20265/20 од 30.03.2021. године у ставу првом, другом и трећем изреке.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ставом првим изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 20265/20 од 30.03.2021. године, обавезан је тужени да тужиоцима на име накнаде нематеријалне штете због душевних болова услед повреде права личности исплати износе од по 120.000,00 динара са законском затезном каматом од 30.03.2021. године до исплате.

Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца да се обавезе тужени да тужиоцима на име накнаде нематеријалне штете због душевних болова услед

повреде права личности исплати преко досуђеног износа од 120.000,00 динара до траженог износа од 400.000,00 динара, а за износ од још 280.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.03.2021. године до исплате.

Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 514.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Ставом четвртим изреке, ослобођени су од плаћања судске таксе на пресуду тужиоци малолетни ДД, ЂЂ и ЕЕ.

Против наведене пресуде тужиоци су благовремено изјавили жалбу против одлуке садржане у ставу другом и трећем изреке из свих законом прописаних разлога, док је тужени изјавио жалбу против одлука садржаних у ставу првом и трећем из свих законом прописаних разлога.

Тужиоци су одговорилу на жалбу туженог.

Испитујући правилност побијане одлуке на основу одредби члана 386 Закона о парничном поступку (“Сл. гласник РС”, бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је нашао да жалбе нису основане.

У поступку пред првостепеним судом није учињена нека од битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, а неосновано се у жалбама парничних странака указује на повреду поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, с обзиром да је изрека побијане пресуде јасна, разумљива и у складу са разлозима наведеним у образложењу одлуке и изведеним доказима, па се законитост и правилност пресуде може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су станари ... улице у ..., која је била мирна улица у центру града све док почетком 2016. године на простору бивше пиваре у ..., преко пута зграде у којој станују тужиоци, није отворен велики број угоститељских објеката – кафића и клубова за забаву, услед чега је дошло до емитовања прекомерене буке. Услед овог проблема тужиоци су са другим станарима околних зграда основали Удружење грађана “Сачувајмо Цетињску и Зетску улицу”, те су посредством овог удружења, као и непосредно, покушавали да градским органима укажу на проблем прекомерене буке, између осталог, и подношењем великог броја пријава путем “Беоком” сервиса, комуналне милиције, те градских инспекцијских органа. Тужени је у вези прекомерене буке на овој локацији изменио одлуку која се односи на радно време угоститељских објеката, тако што је прописао да се угоститељским објектима за пружање услуга исхране и пића који се налазе у Цетињској и Зетској, а налазе се до 150 метара ваздушном линијом од најближе стамбене стамбено-пословне зграде, утврђује максимално радно време тако што могу почети са радом најраније од 06,00 часова и могу радити најдуже до 24,00 часа, а петком и суботом од 06,00 часова до 01,00 час после поноћи. Надлежни Сектор за заштиту животне средине и водни инспекцијских надзор вршио је инспекцијски надзор у предметним угоститељским објектима у периоду од 11.05.2016. године до 01.10.2018.

године, након чега је донео већи број решења којима се, између осталог, налагало угоститељским објектима да обезбеде мерење нивоа буке у зони њихових утицаја на отвореном и затвореном простору. Поред тога, исти орган је у периоду од 29.07.2016. године до 18.10.2018. године подносио захтеве за покретање прекршајног поступка Прекршајном суду у Београду у вези са предметним случајевима, а све ближе описано у првостепеној пресуди.

Међутим, емитовање буке је, и поред наведеног, било континуирано у периоду на који се односи тужбени захтев - од пролећа 2016. године до краја 2018. године. У предметном периоду вршена су редовна и контролна мерења нивоа буке по налозима Секретаријата за инспекцијске послове, како у баштама угоститељских објеката у близини извора буке, тако и у близини стамбених објеката и у становима тужилаца. Приликом контроле буке из одређених локала утврђено је да је бука прелазила граничне вредности, али чак и у ситуацији да су сви предметни угоститељски објекти емитовали буку у дозвољеном нивоу, укупна бука би прелазила дозвољену границу у становима тужилаца јер је у становима тужилаца ниво буке био на недозвољеном нивоу. Збир нивоа буке према мерењима која су вршена у периоду од 2016. године до краја 2018. године увек је резултовао недозвољеним нивоима буке у становима тужилаца (преко 40 децибела). Измерена бука, у конкретном случају, штетно делује на цео организам и у узрочној је повезаности са ометањем спавања, а константна изложеност буци, повећава ризике од обољевања од инсомније, депресивних поремећаја, хипертензије, срчаног и možданог удара, дијабетеса типа 2 и друго.

Полазећи од наведеног, првостепени суд је закључио да постоји одговорност туженог у погледу послова из надлежности које су му поверене чланом 8 став 1 Закона о заштити од буке у животној средини, као и одговорност по основу вршења надзора над применом закона. У спорном периоду, од пролеће 2016. године до дана подношења тужбе (25.12.2018. године), тужени је био упознат са емитовањем буке изван дозвољених вредности на локацији пиваре у улици ..., те је преко Секретаријата за инспекцијске послове вршио инспекцијски надзор угоститељских објеката који су били узрок емитовања буке и налагао спровођење одређених мера које се односе на мерење нивоа буке, израду извештаја, налагао акустичке мере заштите од буке, па и мере забране обављања делатности у одређеном року.

Међутим, првостепени суд је оценио да и поред предузетих мера тужени није у потпуности испуњавао дужности из члана 4, 8 став 1, 9 и 17 став 1 Закона о заштити од буке у животној средини тј. да је тужени био у прилици да послове поверене наведеним одредбама обавља на начин који би био делотворнији и који би у већој мери умањивао изложеност тужилаца штетном деловању недозвољеног нивоа буке, а што није учинио. Овлашћења из наведених законских одредби дају широке могућности туженом да утврђује мере и услове заштите од буке у вези са чим је овлашћен да сачињава планове, програме и пројекте, доноси акционе планове, те врши акустично зонирање које подрезује одређивање граничних вредности индикатора буке за различито подручје према њиховој намени, у оквиру чега је тужени овлашћен да одређује мере забране и ограничења.

При сваком контролном мерењу у становима тужилаца измерен је ниво буке од преко 40 децибела, иако Уредба о индикаторима буке, у делу који се односи на

граничне вредности индикатора буке у боравишним просторијама у стамбеним зградама, прописују максимални ниво буке од 35 децибела за дан и вече и 30 децибела за ноћ.

Инспекцијским надзором који је тужени обављао преко својих органа вршена је провера поштовања максимално дозвољеног ограничења нивоа буке који се емитује из угоститељских објеката, али ова активност туженог није била довољна да спречи штетни ефекат недозвољеног нивоа буке у становима тужилаца. Нечињење туженог у узрочној је вези са нематеријалном штетом коју су тужиоци претрпели. Штета за тужиоца се огледа у претрпљеним душевним боловима због повреде њихових права личности јер су тужиоци у дугом временском периоду, од пролећа 2016. године до подношења тужбе у децембру 2018. године, били континуирано изложени нивоима буке који су штетно деловали на квалитет њиховог свакодневног живота, могућност психофизичког одмора и мир њиховог дома.

Ценећи све околности случаја у односу на сваког од тужица, интензитет и трајње повреда личних права тужилаца, те примењујући члан 200 став 1 ЗОО, првостепени суд је нашао да тужиоцима припада правична новчана накнада нематеријалне штете у износима од по 120.000,00 динара. На досуђене износе тужиоцима је досуђена и законска затезна камата и то почев од дана пресуђења јер је тада утврђена висина нематеријалне штете.

Првостепени суд је одбио тужбени захтев тужилаца за накнаду нематеријалне штете преко досуђеног износа од 120.000,00 динара, до траженог износа од 400.000,00 динара, а за износ од 280.000,00 динара, налазећи да је захтев превисоко постављен и у супротности са сврхом накнаде нематеријалне штете садржане у члану 200 став 2 ЗОО.

Поред наведеног првостепени суд је ценио и приговор подељене одговорности истакнут од стране туженог, али је оценио да тужиоци, као оштећеници, нису допринели настанку нематеријалне штете, нити њеном увећању, због чега имају право на накнаду интегралне штете.

Првостепени суд је правилно и потпуно утврдио чињенично стање, правилно применио материјално право и за своју одлуку дао јасне и правно ваљане разлоге које прихвата и овај суд.

Правилно је првостепени суд закључио да, у конкретном случају, постоји одговорност туженог у погледу послова из надлежности које су му поверене чланом 8 став 1, 9 и 17 Закона о заштити од буке у животној средини ("Сл. гласник РС", бр. 36/09, са изменама и допунама), који је био на снази у време причињене штете, као и одговорност по основу вршења надзора над применом закона, те је, пошто је правилно утврдио да је тужени био дужан да поверене послове обавља на начин који би био делотворнији и који би у већој мери умањио изложеност тужилаца штетном деловању недозвољеног нивоа буке, а што није учинио, правилно утврдио да су тужиоци били континуирано изложени нивоима буке који су штетно деловали на квалитет њиховог свакодневног живота, могућност психофизичког одмора и мир њиховог дома. На тај начин, присутна бука је ометала њихов приватни и породични живот и спречавала их у обављању свакодневних активности, због чега је тужиоцима угрожено право на

поштовање дома и њихово достојанство.

Правилно је првостепени суд, ценећи све околности случаја у односу на сваког од тужица, примењујући члан 200 став 1 ЗОО и члан 232 ЗПП, нашао да тужиоцима припада правична новчана накнада нематеријалне штете у износима од по 120.000,00 динара, при томе водећи рачуна о значају повређеног добра и циљу коме ова накнада служи, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом јер је циљ накнаде нематеријалне штете статисфакција оштећеног, односно омогућавање оштећеног да себи прибави неку погодност којом би се отклониле, односно ублажиле негативне последице нематеријалне штете. На досуђене износе тужиоцима је правилно досуђена и законска затезна камата почев од дана пресуђења јер је тада утврђена висина нематеријалне штете. Сагласно наведеном, правилно је првостепени суд одбио тужбени захтев тужилаца за накнаду нематеријалне штете за износ преко досуђеног износа од 120.000,00 динара до траженог износа од 400.000,00 динара, а за износ од 280.000,00 динара са законском затезном каматом на овај износ, налазећи да је захтев превисоко постављен и у супротности са сврхом накнаде нематеријалне штете одређене чланом 200 став 2 ЗОО.

С обзиром на изнето, жалбом тужилаца неосновано се указује на погрешну примену материјалног права у погледу висине накнаде јер је првостепени суд правилно имао у виду циљ коме служи накнада нематеријалне штете и да се њеним досуђивањем не сме погодovati тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом, како је то прописано наведеном законском одредбом. Из тих разлога, супротно жалбеним наводима, овај суд налази да досуђени износи нематеријалне штете представљају адекватну сатисфакцију за тужиоце.

Нису од значаја наводи жалбе туженог да првостепени суд није навео које је то делотворније мере, у складу са законом, тужени могао да предузме ради смањења буке. Ово због тога што је првостепени суд правилно оценио да је тужени био дужан да коришћењем својих овлашћења, посебно правилним акустичким зонирањем, регулише наведену специфичност конкретног простора и ефекте кумулације буке, за шта Закон о заштити буке у животној средини пружа туженом довољан законски основ, те је тужени могао да правилним вршењем поверених послова обезбеди да се, у конкретном случају, поштује Уредба о индикаторима буке у делу који се односи на граничне вредности индикатора буке у боравишним просторијама у стамбеним зградама, која прописује максимални ниво буке од 35 децибела за дан и вече и 30 децибела за ноћ.

Неосновани су наводи жалбе туженог да се извештаји о мерењу буке односе само на мерења у спољном простору, а не и у становима тужилаца, те да није доказано континуирано трајање недозвољених интезитета буке јер се мерења односе на кратак временски период 2016. године. Ово због тога, што је првостепени суд правилно оценио изведене доказе појединачно и у међусобној вези и на основу резултата целокупног поступка, правилном применом члан 8. ЗПП, утврдио све битне чињенице које су од значаја за одлучивање, па и интезитет буке у становима тужилаца, а за своју одлуку дао јасне разлоге које прихвата и овај суд.

Неосновани су наводи жалбе туженог да није пасивно легитимисан, те да се захтев за накнаду штете може поднети непосредно загађивачу јер је правилно

првостепени суд закључио да је сагласно одредбама члана 4, 5 и 107 Закона о заштити животне средине, те члана 184 ЗОО и члана 4, 8, 9 и 17 Закона о заштити од буке у животној средини, тужени одговоран за насталу штету и да се наведеним одредбама не искључује одговорност јединице локалне самоуправе, која, у конкретном случају, произлази из послова који су законским прописима поверени туженом.

Нису основани ни жалбени наводи туженог да првостепени суд није правилно ценио приговор подељене одговорности који је истакао тужени. Наиме, правилно је првостепени суд закључио да тужиоци, као оштећеници, нису допринели настанку нематеријалне штете, нити њеном увећању, а наведени закључак није доведен у сумњу жалбеним наводима туженог.

Апелациони суд је имао у виду и остале жалбене наводе туженог и тужилаца, али сматра да они нису од утицаја на другачију одлуку, па их посебно није образлагао.

Одлука о трошковима парничног поступка је донета правилном применом члана 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку, као и правилном применом Тарифног броја 17 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, па се правилност донете одлуке жалбеним наводима не доводи у сумњу.

Из изложених разлога, применом члана 390. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Како су жалбе парничних странака одбијене као неосноване, а одговор на жалбу туженог није био нужен за заштиту права тужилаца, то су применом одредбе члана 165 ЗПП одбијени као неосновани захтеви тужилаца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац,ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић